"Danskeren",
et halvugentligt Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.
udgivet af
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danskeren" udgaar hver Tirsdag og Fredag
Pris pr. Aargang.
De Forenede Stater $1.50. Udlandet $2.00
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring og andet angaaende Bladet adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen.
Alle Bidrag til „Danskeren"s Indhold Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseret:
A. M. Andersen, Blair, Nebr.

Entered at Blair Postoffice as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

I Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Modtagelsen bedes man klage til det stedlige Postvæsen. Skulde det ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskeren"s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes De altid omtale, at De saa Avertisementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Y. M. C. A. i Amerika har ifl. dens Aarbog, som udkom i New York den 1. Aug., 563,479 Medlemmer. Medlemstallet er siden i Fjor øget med 27,500. Værdien af nye Bygninger, som aabnedes i Aarets Løb, angives til $5,500,000, og Totalværdien af alle Foreningens Bygninger sættes til $73,000,000.

Fra et Besøg paa Øen Porto Rico skrives i „Augustana" bl. a.: „Af Søndagsskoler har vi ti i Porto Rico. Den engelske Søndagsskole i San Juan besøges af 22, den spanske af 69; den spanske i Catano af 105; den spanske i Bayamon af 50, den spanske ved Camerio-Gaden, Bayamon af 65; den spanske i Toa Baja af 34; den spanske i Dorado af 28; den spanske i Manacillo af 15; den spanske i Palo Ceco af 41; den spanske i Palo Ceco, Barrio de Palma, af 22." Der holdes ogsaa Menighedsskoler. Et skønt Arbejde.

Flere Spillebuler i Philidelphia hjemsøgtes fornylig af Lovens Repræsentanter, og Spillernes Redskaber og Møbler konfiskredes og opbrændtes paa offentlige Pladser. Roulettebord, Hjul, Kort og alle Paraphernalier, hørende til sligeBuler, gik op i Røg. Der er stor Indignation imod Spilleondet, særlig i Storbyen, hvor den moralske Fordærvelse er enorm, og mange Steder gaar man frem paa lignende Vis som i Philadelphia. Den rystende Opdagelse af Spilleondet i New York ved Rosenthals Mord har forøget den offentlige Indignation, som nu viser sig alle Vegne.

Grandjuryen formaner Kirken. Efter at have gjort opmærksom paa, at mange unge Kvinder var kommen paa Afveje „tilsyneladende vedForældres og Foresattes Slaphed eller Mangel paa Evne til at byde dem et propert Hjem", og at mange Ynglinge og Drenge havde begyndt paa Forbryderbanen „ved Lediggang og daarligt Selskab" sagde Grandjuryen i Queens County, N. Y., forleden til Dommer Dyke: „Botemidlet mod disse Tilstande er et svært Spørgsmaal, som Autoriteterne og Repræsentanterne for de forskellige religiøse Bekendelser i dette Samfund burde skænke deres Opmærksomhed."

Der læses saa meget fra Balkanstaterne om politiske Forhold, lad os engang meddele lidt om de religiøse. Der skrives fra Sofia, Bulgarien, til „Christian Herald" bl. a.: „Moralsk og aandeligt har Bulgarien ikke bevæget sig ret rask. Den græske, ortodokse Kirke opholdes som en politisk Institution, men som et Middel til aandelig Højnelse af Folket er den yderst uduelig. Materialisme og Vantro har taget et fast Tag særlig i Ungdommen. Religiøse Organisationer som Kristelige Forening for unge Mænd og lignende trænges der haardt til."

Videre skrives: „Som Følge af Dr. John Motts Besøg i Foraaret har vi nu i Sofia Universitet en F. F. U. M. af Studenter, noget der betragtedes som en Umulighed for ti Aar siden, da Dr. Mott for første Gang standsede i Sofia en halv Dag for at se paa Forholdene. Nu har omkring 40 Studenter ladet sig indskrive i Bibelklassen".

Vort offentlige Skolesystems Fallit.

(Fortsat.)

Se nu, hvor forbavsende meget denne Fallit koster. Der er 506,000 Lærere, af hvem de fire Femtedele er Kvinder. Og jeg vil sige, at dersom Masien af denne Hær udgøres af Individer, der er lig de Lærere, jeg er bleven kendt med, saa er de Flåden af Nationen. Og det er et ynkeligt Syn at se denne herlige Trop haabløst hengivet til et System, som forud gør deres Arbejde forfejlet, og det til et Kostende af $400,000,000 om Aaret.

Panamakanalen vil koste $375,000,000, men vort offentlige Skolesystem — uden Hensyn til de Millioner, der sidder i de 257,000 Skolehuse — koster mere hvertAar. For dette enorme Udlæg har Nationen Ret til at vente store Resultater.

Men hvad er der kommen ud af det?

At Drengene og Pigerne, som graduerer fra Højskolen, ikke er skikkede til Livets praktiske Arbejde, det bevises betegnende ved de mange „Business Colleges"' Eksistens. Der er for Tiden flere unge Mennesker mellem 14 og 18 Aar i saadanne Colleger end i Byens kostbare Højskoler.

Men dette er ingenlunde Anklagens alvorligste Side. Op over Højskolen rager Statsuniversitetet, som opholdes ved Skatter, lignende kollegiale Institutioner. For ti Aar siden gik 14 ud af hvert Hundrede Højskolegraduenter til Universitetet; sidste Aar var Antallet strumpet ind til 5 ud af hvert Hundrede, og det af den Grund: Universitetet udstyrer sine Graduenter for Professionerne og udsender Læger, Jurister og Avismænd og Kvinder i Snesevis, og den Skade, der tilføjes Offentligheden ved at sænke Standarden for hæderlig og samvittighedsfuld professionel Adfærd og Opførsel, er beklagelig.

Jeg forstaar, der er 750 Sagførere i denne Stad, og et ledende Firma forsikrer mig, at hele Stadens legale Forretning kunde let besørges af 300. De andre 450 døjer med at faa Opholdet og søger saa at „gøre Forretning", saa at den legale Procedur for vore Domstole er ynkelig; Retssager bliver saa forsinkede, at de besvimer paa Vejen. Blodplettede Mordere hensidder uhængte og lades endelig løs. De skammeligste og værste Ærekrænkere kan ikke bringes til Forhør. Og alt dette skyldes væsentlig den Flok af hungrige Sagførere, som vort offentlige Skolesystem slipper løs paa Samfundet, og som i een Forstand er nødte til at „make a living".

Det forholder sig endnu sørgeligere med Lægerne. Man fortæller mig, at der er over 700 Medicinere i denne By, medens 200 vilde være fuldt ud tilstrækkeligt. Og hvad er Følgen? For et Aar eller to siden publicerede Formanden for „State Medical Association" sin Tale og var saa venlig at sende mig et Eksemplar. Deri paastod han, at der til Professionens Skam forekom saadanne afskyelige Handlinger, som kaldes Fee-Operationer, hvor Dørvogtere endogsaa betales for at vise lidende Mennesker, der spørger om Læge, hen til en af disse degenererede, der skyndsomt fører den ulykkelige til Operationsbordet alene for at faa Betalingen (the fee). Kan noget tænkes lavere eller mere umenneskeligt.

Umodne Højskoleelever, der ikke kan observere nøjagtig, langt mindre skrive nøjagtig, employeres for en billig Betaling af Aviser. De foraarsager, at usandfærdige Beretninger bliver trykt. Uheldigvis er hele Offentligheden, der ogsaa er kun halvdannet, uistand til at dømme om Sandheden og tilbøjelig til at tro, hvad der forekommer paa Print; den offentlig Mening bliver saaledes næret af usund Kost, saa den bliver udygtig til at erkende eller fordøje Sandheden. Og som rystende og farvede Hændelser fækt publiseres og tiltvinger sig Opmærksomhed, saa er disse Reportere nærved selv at optages af dem, og uden Følelse for, hvad der er privat og sømmeligt, slaar de sig lig Gribbe ned paa Samfundets Affald og leverer ved hver Dags Begyndelse Sider af Tilskyndelser til ondt, indtil hele det politiske Samfund er bleven saa bemittet, at det næppe kender Ret fra Uret.

Fire Ynglinger under 18 Aar, et Produkt af den offentlige Skole, idømtes for ikke længe Siden Dødsstraf i Chicago for en af de afskyeligste Mord, Landet har kendt, en Forbrydelse, de maa være tilskyndet til gennem Læsningen af en af disse slette Blade. Og forleden Dag blev en Mand fra Samfundets modsatte Yderkant, Senator Lorimer, udelukket af Senatets Kammer for at have opnaaet sit Sæde i den ærværdige Forsamling ved Bestikkelse. Og „The Boston Common" nævner fire andre Senatorer, der vil komme til at dele Skæbne med ham eller fortjener det.

Er det at undres paa, at Chicagos Last-Kommissionens Rapport, en Bog, der dømmes uskikket til at sendes gennem Posten, aabenbarer en saadan Masse af kommercialiseret Last, at det næsten er utroligt. Ud af 50 Ejendomsbesiddere og Agenter, som Kommissionen besøgte, forsvarede de 41 at leje deres Ejendom ud til Brug i aabenbar umoralsk Hensigt. Kommissionen fandt, at Prostitutionssystemet var en regulær Forretning, som for en stor Del kontroleres af Mænd og yder en aarlig Profit af mere end $15,000,000 aarlig og koster fem Tusinde „tabte Kvinders" Sjæle, og naturligvis har Flertallet af alle disse aabenbart umoralske Mænd og Kvinder passeret igennem den offentlige Skole.

Uvidenhed er bleven banlyst, og Oplysningens Profeter er bevist at være falske; thi Forbrydelse og Vold tiltager bestandigt og viser intet Tegn til at ville formindskes. Tiden har anholdt det nærværende Skolesystem og erklæret det for fallit.

Hvad er der at gøre?

(Sluttes).

Lidt fra Kredsmødet i Iowa Kreds.

Iowa Kreds afholdt sit Aarsmøde i Elk Horn Menighed i Dagene 6.—8. Sept. 1912.

Mødet begyndte med Gudstjeneste Fredag Formiddag. Pastor J. Gertsen prædikede over Matth. 17, 1—9. Temaet for Prædikenen var: „Er Jesus bleven forvandlet for dig?" Nogle faa Tanker af denne alvorlige Prædiken skal jeg forsøge at gengive:

„Jesus er i een Forstand bleven kendt af mange, idet de har faaet en Del Kundskab om ham; men for mange af disse er han aldrig bleven forvandlet. De vantro har jo kun et dødt Billede af Jesus og af hans Kirke, Ord og Sakramenter. Man kan gøre Brug af Naademidlerne og have Ærbødighed for dem og endda kun have det alt sammen som et dødt Billede, der aldrig bliver til Liv og Kraft for os. — Her staar i vort Evangelium, at Jesus tog Disciplene afsides, og da blev han forvandlet for dem. Jesus vil ogsaa gerne have dig afsides i Dag, at du maatte blive stille for Ordet, saa han kunde blive forvandlet for dig. Og det bliver han, naar du i Troen kommer til at skue det velsignede Frelseraasyn. Er Jesus saa bleven forvandlet for dig? Maatte det ellers ske i Dag —! Da Peter fik se den forvandlede Frelser, udbryder han: „Det er godt, at vi er her!" Ja, Venner, det er godt, at vi er her i Guds Hus og Rige; thi i „Herrens Hus er godt at bo osv. Det er saligt, naar Ordet bliver levende for os, som vi før sang: „Naar under Sang med dit vingede Ord — Sjælen af By over Stjernerne fo'r". — De hørte en Røst fra Skyen, som sagde: Denne er min Søn, den elskede, i hvem jeg har Velbehag; hører ham! Peter vidner: „Vi have ikke fulgt kløgtigt opdigtede Fabler, da vi kundgjorde eder vor Herres Jesu Kristi Kraft og Tilkommelse, men vi have været Øjenvidner til hans Majestæt, nemlig da han fik Ære og Herlighed af Gud Fader, idet en saadan Røst lød til ham fra den majestætiske Herlighed: „Denne er min Søn, den elskede, i hvem jeg har Velbehag." Og vi hørte denne Røst lyde fra Himmelen, da vi vare med ham paa det hellige Bjerg". 2 Pet. 1, 16—18. Men det bliver ikke altid paa Forklarelsens Bjerg eller i bare Glæde, at Guds Børn lever hernede. Frygten vil møde os her i Syndens Verden. Her staar ogsaa, at Disciplene „frygtede saare og faldt paa deres Ansigt". Men det er godt, at der saa ogsaa staar: „Og Jesus traadte hen og rørte ved dem og sagde: „Staar op, og frygter ikke!" Gud ske Lov, at Jesus er den samme i Dag som den Gang. „Jesus alene!" Ja, saadan skulde det være for os hele Livet igennem. Da kan jeg, selv, naar jeg staar for Dødens Port, hvor ingen af mine Venner længere kan følge mig, juble: „Jesus er med mig! Jesus alene!"

Efter Prædiken erklærede Kredsformanden Kredsmødet aabnet i den treenige Guds Navn. Han mindede os om Døberens Ord: „Ham bør at vokse, men mig at forringes!" Pastor Th. N. Jersild bød saa paa Menighedens Vegne Forsamlingen Velkommen.

Om Eftermiddagen aabnedesKredsens Forretningsmøde med Andagt, ledet af undertegnede.

18 af Kredsens Præster var til Stede, nemlig: V. W. Bondo, J. P. Christiansen, N. P. Clemmensen, J. Gertsen, G. Grill, H. L. Jensen, Th. N. Jersild, A. Kirkegaard, J. A. Larsen, A. M. Nielsen, H. Nielsen, James Petersen, E. Prøvensen, P. Rasmussen, J. Søe, A. L. J. Søholm, A. C. Weismann og undertegnede. 15 Menighedsdelegater: J. Hansen, Callender; C. Sparling, Moline; H. Schmidt, (Ebenezer) Audubon; N.P.Olsen, West Branch; John Gebuhr, Co. Bluffs; G. Hansen, Des Moines; R. Hansen og Niels Olsen, Elk Horn; Jens Mikkelsen, Scranton; Christ Nielsen, Weston; Peter Mikkelsen, Atlantic; Johannes Juhl, Oyens; W. N. Jersild, Royal; Martin Møller og Johannes Johansen, Coulter; samt Kredsens Kasserer Peter Bondo, Weston. Ialt 34 stemmeberettigede Medlemmer. Kredsformandens Indberetning blev oplæst og modtaget. I denne Indberetning var nogle Henstillinger til Kredsen, som jeg her skal meddele. 1) Undertegnede andrager herved Iowa Kreds om en forøgetStøtte (aarlig) af $60 tilPast. J. Pedersen, Viborg, S. Dak., (for Tiden i Danmark). Den væsentlige Grund for dette Andragende er angivet at være, at han har miste de $100, som han fik i Løn for Redaktionen af „D. L. Kbl."

2) Vor Frelsers D. ev.-luth. Menighed, Jewell, Ia., andrager herved Iowa Kreds om en aarlig Støtte af $150. Grunden til dette Andragende er givet: „For faa i Menigheden til at kunne betale den fornødne Præsteløn. Menigheden giver Kredsen Løfte om, at den vil overlade sin Præst til Kredsen 2 Søndage om Maaneden.

Bethesda d. ev.-l. Menighed, Des Moines, Ia., andrager Kredsen om en lille Forhøjelse af den aarlige Støtte,, som Kredsen yder nævnte Menighed.

4. Menigheden i Atlantic henstiller til Kredsmødets velvillige Overvejelse følgende: Menigheden i Atlantic anser det for heldigst og bedst, at Pastor J. Petersen, som betjener Menigheden og bor i Harlan, bliver forflyttet fra Harlan til Atlantic. Altsaa Tanken er, at Atlantic skulde være Pladsen, hvor Pastor Petersen skulde bo og derud fra betjene Harlan og Shelby. Man giver som Grund herfor, at Menigheden har Kirke, og at Forbindelsen imellem Harlan og Atlantic er saa daarlig.

Mødet vedtog at vælge en Komite paa tre Medlemmer, som skulde tage nævnte Henstillinger under Overvejelse og indkomme med Forslag for Mødet. Komiteen kom til at bestaa af Præsterne J. Gertsen og V. W. Bondo, samt Delegat J. Mikkelsen, Scranton.

En Henstilling til Kredsmødet fra Ungdomsforbundet i Atlantic Kreds blev oplæst og vedtaget at henlægges til samme Komite. Resten af Eftermiddagssessionen blev brugt til Drøftelse af Kredsens Emne: „Hvad forstaas ved dette — at blive i Guds Ord?" Pastor V. W. Bondo indledede dette Emne, hvorefter flere udtalte sig om Emnet. Jeg havde tænkt at meddele noget af denne Drøftelse, men mit Referat er allerede langt, saa jeg maa nøjes med at sige, at vi blev alvorlig paamindet om, at det er ikke nok, at vi kender Herrens Ord; men Ordet maa leves. „Vi maa baade i vort Tankeliv og i vort Troslив blive i Guds Ord."

Fredag Aften holdt Pastor J. Søe et Foredrag over Emnet „Højskoleforbund", hvorefter der var almindelig Drøftelse af Emnet. Tanken med dette Emne var at vække Kærlighed til vor kristelige Højskolesag og i Særdeleshed til Skolen i Elk Horn. Menigheden i Elk Horn ønskede at faa udvidet den allerede paabegyndte Forening eller Højskoleforbund i Elk Horn, hvis Opgave det er at støtte Skolen der.

Lørdag Formiddag: Pastor J. A. Larsen prædikede over Es. 59, 1—2.

Kassereren indgav sin Rapport, og den lød i Korthed saaledes: Indtægter i Aarets Løb $1,771.22; Udgifter i Aarets Løb $1852.68. Altsaa en Underbalance af $81.46. Den i Gaar valgte Komite indbragte følgende Forslag for Mødet:

1. Da Past. J. Pedersens Ansøgning om et Tillæg til den Understøttelse, som han faar fra Kredsen, begrundes paa, at han fra nu af ikke faar de $100, som Kirkebladets Redaktør, henvises Ansøgningen til Samfundet.

2. Da det skønnes, at Jewell maa kunne betjenes sammen med andre Menigheder, finder vi det ikke principmæssigt ret at efterkomme Menighedens Ansøgning om Understøttelse. Menigheden har jo før haft Præst sammen med Nabomenigheder.

3. Kredsen bevilliger foreløbigt et Tillæg af $10 om Maaneden til Understøttelse af Arbejdet i Des Moines, og at der arbejdes hen til, at Pastor G. Grill kan faa et udvidet Virkefelt.

4. Paa Grund af Forholdene i Harlan, finder vi det absolut utilraadeligt, at Pastor Petersen forflyttes til Atlantic, da det vist ganske vilde umuliggøre Arbejdet i Harlan.

5. Henvendelsen fra Ungdomsforbundet i Atlantic Kreds henvises til vort Samfunds Ungdomsudvalg.

Lørdag Eftermiddag blev Komiteens Forslag behandlet. Slutningen paa Drøftelsen blev, at alle Komiteens Punkter blev vedtaget. Som Emne til Drøftelse ved næste Kredsmøde blev vedtaget: „Vederkvægelsens Tider" Ap. Ger. 3, 19.

Paa Indbydelse fra Menigheden i Co. Bluffs vedtog Mødet at afholde næste Kredsmøde i dens Midte. Hermed sluttede Kredsens Forretningsmøde. Pastor A. Kirkegaard indledede dernæst Menighedens Emne: „Den kristelige Børne- og Ungdomsskole".

Lørdag Aften prædikede Pastor A. L. J. Søholm over Ez. 34, 16. Efter denne Prædiken blev Emnet: „Den kristelige Børne- og Ungdomsskole" drøftet. Vi blev alvorlig mindet om vore kristelige Skolers store Nødvendighed og Betydning. Og vi opmuntredes til at gøre mere for vore Søndagsskoler og Hverdagsskoler.

THE
POLITICAL BATTLE
OF 1912.

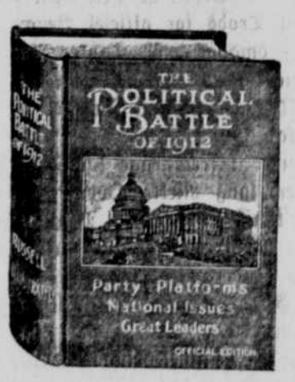

Party Platforms—National Issues —Great Leaders.

A live book of living issues, for every American Citizen. Each great political party is fairly, faithfully and impartially represented. Leaders of the various parties have contributed special articles as to what their party stands for and represents, presenting the vital questions of the day in a manner so that the reader may become thoroughly posted, and understand the important issues the people are to decide in the coming election.

Contains Portraits and Life Stories of all Candidates for President and Vice-President as well as of the Prominent Party Leaders. Describing the great Republican, Democratic and Progressive Party conventions in detail; how the nominations were made; notable speeches, exciting scenes, dramatic situations, etc.

PARTIAL LIST OF SPECIAL ARTICLES BY NOTED AUTHORITIES COVERING THE LEADING QUESTIONS OF THE DAY

"A Charter of Democracy"
By THEODORE ROOSEVELT
"General Issues of 1912"
By CHARLES WARREN FAIRBANKS
"The Awakening of the People"
By WILLIAM ALLEN WHITE
"The Initiative and Referendum"
By GOVERNOR STUBBS, of Kansas
"The Ideal Candidate"
By GOVERNOR OSBORN, of Michigan
"Catching up with Roosevelt"
By JUDSON C. WELLIVER
With an Introduction by Frank A. Munsey
"History of Republican Conventions"
By Prof. JOHN W. PERRIN, of Clevelend
"The Democracy in History"
By WILLIS J. ABBOT
"What is Socialism?"
By EUGENE V. DEBS

Editor in Chief
THOMAS H. RUSSELL, A. M., LL. D.
of the American Association of Political and Social Science.

OVER 350 PAGES WITH NEARLY 100 POTRAITS AND ILLUSTRATIONS.

Bound in Fine Cloth with Inlay Picture in Many Colors of the Capitol at Washington. Price.....only $1.00.

DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE.